

TheMarker | בלוגים ודעות

בלו נובמבר: לקנות בגדים ולשמור על מצפון נקי

הטענות שרשתות אופנה מהירה כמו SHEIN הן פרו-פלסטיניות מצטרפות לממצאי תחקירים על תנאי העבודה הנוראיים במפעליהן ולנזק הסביבתי העצום שהן גורמות ■ איפה כדאי לקנות בגדים ב"חודש הקניות" השנה, ואיך זה יסייע למשק הישראלי?

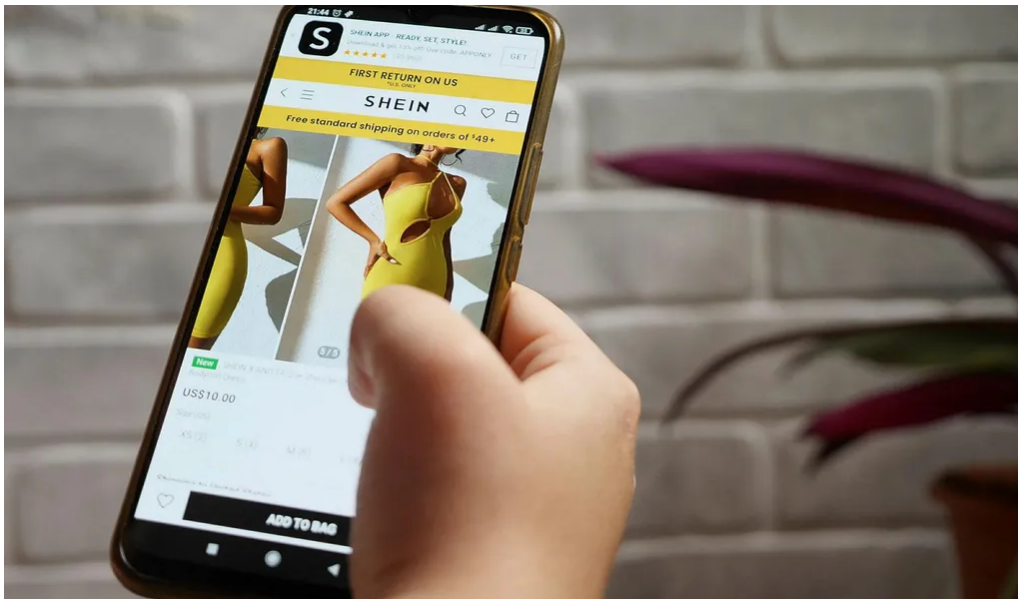
מיטל פלג מזרחי, זווית 21 בנובמבר 2023 עקוב

קריאת זן

1

חיפוש באתר SHEIN. תעשיית האופנה המהירה ידועה כבעייתית לסביבה צילום: Venn-Photo / Shutterstock.com

בנובמבר, "חודש הקניות", אני כותבת בדרך כלל טורים שקוראים לכן ולכם לא לקנות ב-SHEIN (שיין), או בזארה, או בכל רשת אופנה מהירה אחרת – ואולם נדמה שהשנה אין בכך צורך. אל המוניטין הגרועים גם ככה של הרשתות האלה הצטרפה

האשמה חדשה: אנטי-ישראליות. נוכח העובדה ששמן של הרשתות נקשר לתנאי עבודה מזעזעים ולפגיעה נרחבת בסביבה, האשמות אלה לא מעוררות פליאה רבה. נובמבר 2023 הוא הזדמנות עבורנו לנהוג אחרת, למען הסביבה – ולמען הכלכלה הישראלית.

מעט לאחר השבת הארוכה, צרכניות אופנה החלו לקרוא להחרים את שיין עקב תמיכה לכאורה בצד הפלסטיני במלחמה: מה שהחל במכירת דגלי פלסטין (כשדגלי ישראל לא נמצאו באתר), המשיך להחלטת האתר לבטל שילוח חינם לישראל ולהשעות קמפיינים של משפיעניות ישראליות, והגיע לכך שלקוחות דיווחו על קבלת חבילות עם מסקנטייפ בצבעי אדום וירוק – שהזכיר להם באופן חשוד את צבעי דגל פלסטין. שיין תלתה את האשמה ב"אתגרים לוגיסטיים" וב"מלאי משתנה", וכל אחד מהדברים האלו בנפרד לא בהכרח מביע תמיכה בחמאס – אבל השילוב ביניהם, נוכח העיתוי, מייצר תמונה מחשידה.

שבוע האופנה בתל אביב. להעדיף מעצבים מקומיים צילום: אבישנ שאר-ישוב

הגולשות הישראליות פותחות חזית נגד SHEIN - לא בטוח שבצדק

שווה יותר מזארה ו-H&M ביחד: ענקית האופנה הגיעה לשווי של 100 מיליארד ד'

אגב, שיין היא לא היחידה שנחשדה בתמיכה בצד הפלסטיני. גם זארה הועלתה על המוקד לאחר שהעלתה לאינסטגרם תמונה של דוגמנית שלבושה בצבעי דגל פלסטין, כביכול: סוודר שחור וצעיף ירוק גדול על רקע אדום. זאת אחרי אירועים בעבר של מכירת חולצת פסים עם טלאי צהוב ותיק ברקמה הודית עם צלב קרס. למען ההגינות, צריך להזכיר ששילוב הצבעים של אדום וירוק מקושר לחג המולד, שלקראתו נערכים מבצעי נובמבר; שצלב הקרס הוא סמל הודי עתיק שנעשה בו שימוש במזרח לייצוג מזל טוב וששריפים אמריקאים לובשים חולצות עם כוכב צהוב. אבל האמת היא שזה לא באמת משנה.

אופנה מהירה, מנצלת ומזהמת

עבור אלו מאיתנו שעוקבות בדאגה אחרי ההשלכות הסביבתיות של שיין, כמו של כל רשת אופנה מהירה אחרת, חבירה אפשרית שלהן לכוחות הרשע היא לא דבר מפתיע במיוחד נוכח התנהלותן גם בהיבטים שאינם קשורים למאבק הישראלי-פלסטיני. כך, ב-2022 פורסם [תחקיר](#) של ערוץ 4 הבריטי שמצא במפעלים שונים שמייצרים בגדים עבור שיין תנאי עבודה בעייתיים: עבודה של עד 18 שעות ביום, תשלום נמוך מאוד, יום מנוחה אחד בלבד בחודש (במקרה הטוב), ענישה בצורת קיזוז שני-שלישים מהשכר היומי אם נעשתה טעות בפריט לבוש ועוד.

- פרסומת -

00:00/00:00

בתחקיר הזה לא הייתה הפתעה של ממש. תעשיית האופנה ידועה מזמן כאחת התעשיות המזהמות והמנצלות ביותר. היא אחראית לייצור 4%-8.6% מכלל פליטות גזי החממה העולמיות (יותר מכלל הפליטות של צרפת, גרמניה ובריטניה ביחד), לשימוש ב-132 מיליון טונות של פחם מדי שנה, לזיהום של 9,000 מלמ"ק (מיליוני מ"ק) מים בשנה, והיא אף נקשרה למקרים של ניצול ילדים בהיקף נרחב.

1 / 4

₪29.00

New PLE PS Palestine Flag 90x150cm 3X5Ft Hanging Polyester Fabrics Gaza National Flags For Decoration

Size

one-size

דגל פלסטין שנמכר באתר שיין צילום: SHINE

האמת היא שמחירי הבגדים כיום נמוכים מכדי לייצג את העלות האמיתית שלהם - הן ביחס לעלות העובדים והן ביחס למשאבי הטבע שחברות האופנה מנצלות לייצורם. במילים אחרות, הסיבה לרעות החולות שנמנו כאן היא מודל האופנה המהירה - אותו מודל שהומצא על ידי זארה בסוף שנות ה-80, שכולל מכירת בגדים בזול בכמויות גדולות בקולקציות שמתחלפות עשרות פעמים בשנה, ושפתח את השער לאין סוף רשתות מזהמות ומנצלות.

במיוחד עכשיו: לבשו כחול-לבן

אם כן, השאלה המעניינת בעיניי, כחוקרת אופנה בת-קיימא וכישראלית היא איפה כן לקנות? אפשרות אחת היא כמובן לא לקנות כלל, ולא לצבור עוד בגדים שייזרקו במהרה ויהפכו לנזק סביבתי בעצמם.

אפשרות אחרת היא הנקודה שבה הסביבה והציונות מתחברות: חנויות אופנה ישראלית מקומית. חלופה משמעותית לאופנה מהירה היא עיצוב עצמאי מקומי -

ובימים אלה, התשובה הזאת מרגישה נכונה במיוחד. תעשיית האופנה הישראלית בורכה במעצבים ובמעצבות עצמאים רבים שמייצגים את היצירתיות הישראלית, מקפידים על העסקה הוגנת ומייצרים קולקציות קטנות ומקיימות מטבען. נכון, קולקציות אלו יקרות יותר באופן משמעותי מרכישה בשיין – אבל אפשר לקנות אותן ולהישאר עם מצפון נקי.

חנות בגדים יד שנייה בתל אביב צילום: מוטי מילרוד

בהתחשב בכך שב-80% מהזמן אנחנו לובשים 20% מהארון שלנו, וש-85% מהבגדים שנרכשים נזרקים תוך פחות משנה בשל איכות ירודה ותחלופת טרנדים מהירה מדי – רכישת כמות קטנה יותר של בגדים, במחיר גבוה יותר שמגיע ישירות לכיסי המעצבים הישראלים, היא לא רק דרך אחרת לחשוב על הארון שלנו, להאט את הקצב וליהנות ממלתחה מדויקת שבה כל הבגדים באיכות גבוהה – אלא גם פתרון מוצלח במיוחד שמאפשר לכולנו לנצח, יחד: ישראל והסביבה כאחד.

- פרסומת -

הטור הוכן על ידי זווית - סוכנות הידיעות של האגודה הישראלית לאקולוגיה ולמדעי הסביבה

שלחו

סדרו את התגובות | מהאחרונה לראשונה ▼

שטויות 1 21.11.2023 11:19

3 לייקים 0 תגובות

ומאיפה אתם חושבים מגיעים הבגדים בחנויות בארץ?
גם מסין. אז למה לשלם יותר?

דווחו כפוגעני

הגיבו

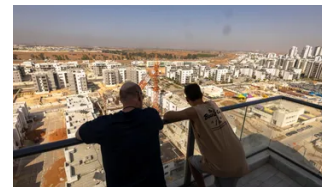
על סדר היום

"אפשר להגיד שאני חזיר מנותק. אני לא מבין מדוע איש עשיר פסול מלטפל בבעיות העם"

עם מיליארדי דולרים בקופה, קרנות ההשקעה רוצות לרדת מהגדר

הבנקים מקשיחים תנאים, האוצר לחוץ על הכסף - ולא כל יזמי הנדל"ן יעמדו בזה

אוניברסיטת ת"א: מכשירים את מנהיגי האקלים של המחר

בשיתוף אוניברסיטת תל אביב

ההחלטה שמרמזת: האפשרות שבג"ץ יפסול את בן גביר מכהונה כשר לביטחון לאומי מתחזקת

חקלאים תחת אש: "מול רחפן אין לך שליטה. הפחד עכשיו גדול בעשרות מונים מב-2006"

TheMarker

הצג עוד

דיוורים | מערכת | הנהלה | תנאי שימוש | רכשו מנוי |
ביטול מנוי | שאלות ותשובות | צרו קשר | פרסמו אצלנו |
הצהרת נגישות

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - ידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל © כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ